

‘De arts zei: “Het is gebeurd”. Ik nam Nienkes hoofd in mijn armen, en hoorde ineens.. een diepe zucht. Ze begon weer te ademen. Ze kwam er weer door’

‘Nienke mocht in het bejaarden-tehuis haar eigen huisarts raadplegen. Ik kende hem goed, de man heeft een uitstekende reputatie. Alleen begreep ik niet wat hem heeft doen ingrijpen. Die donderdagnacht bijvoorbeeld gaf hij ineens een morfinespuit. Dat vernam ik pas later en Nienke was volgens mij niet op de hoogte. Waarom gebeurde dit?’ (Gabrielle leest verder)
Vrijdagsmorgen. Onmiddellijk naar Nienke, ze is beter. Rond de middag krijg ik een telefoon van de arts. “Slecht nieuws, Gabrielle,” zegt hij, “Nienke is aan het de-

compenseren. Ze kan verstikken, door een longoedeem”. Hij zegt dat hij dat niet wil. In de namiddag verneem ik dat de dokter het palliatief team laat langskomen. Om een eindshot te geven? Ik begrijp het niet.”
‘Die middag kwam dat palliatieve team inderdaad langs. (zucht) Nienke begreep er niets van. Ze had mij niet laten verstaan dat ze besloten had te willen inslapen, of sterven.’ (leest verder)
Vrijdagsmiddag. Nienke ziet dat ik super zenuwachtig ben en vraagt me wat er toch scheelt. ‘Er

is iets nie juist hé, wat est er’, zegt ze letterlijk. Om vier uur komt het team. Nienke zit in haar kamer te genieten van het zonnetje. En.. Nienke weigert de behandeling. Oef, er wordt naar haar geluisterd. Ik stop haar in bed, en wacht tot de dokter komt. Hij zegt me ‘ik ga haar nu ‘dormicum’ én morfine geven. Misschien wordt ze niet meer wakker’. Ik begrijp er niets van!!!!
‘Het team had z’n tijd genomen om met Nienke te praten en deed dat goed. Ze zouden iets geven waarmee ze kon inslapen, ze zou niet meer wakker worden, zeiden

ze. Ineens reageerde Nienke: “dat is wel een beetje vroeg hé, moet dat nu gebeuren, kan dat niet vanavond?” Ze schoof de behandeling voor zich uit. Het team heeft toen nog een en ander nader uitgelegd. Op een bepaald moment vroeg Nienke mij: “zeg lieveke, ik zal dat maar doen zeker, als zij dat vragen, allez, ik moet dat eigenlijk doen zeker, a ja, dan is het gepasseerd, allez wat peisde gij.” Een absurde situatie was het. Daar zaten mensen over haar levensende te praten en zij had er nog geen zin in. Het team vertrok uiteindelijk met de woorden ‘het is duidelijk dat mevrouw nu niet op de vraag wenst in te gaan, wij gaan niets ondernemen. We zullen de dokter bellen.’ (Gabrielle leest verder:)
Zaterdag. Nienke wakker gezongen vanochtend met ‘ontwaakt gij luie slaper’. Haar oogjes blonken van de morfine. Ze zei dat ze gelukkig was. Samen ontbeten.
‘En toen was er die bewuste zondag. De dokter kwam binnen, raakte Nienke aan op een bepaalde plaats, vroeg of ze daar pijn had en meldde me dat hij Nienke

twee dormicums zou geven om in te slapen. Nienkes familielid was er ook en werd meegenomen naar buiten, beide kwamen later weer binnen. De arts vroeg: “slaap je goed, Nienke?” Ze antwoordde: “Ja ik slaap goed”. Hij zei: “Kijk, ik ga u nog een spuitje geven”. Waarop Nienke tegen mij zei: “Allez, lieveke, ik ben toch al lang genoeg klant bij hem, hij weet toch als ik zeg dat ik geen pijn heb, dat ik dat dan ook meen?” Ik was machteloos. Intussen stond de arts er met dat dormicum, een middel waardoor je in een diepere slaap komt. Hij zei: “Het kan nog even duren”. Het werd duidelijk: hij zou beginnen met palliatieve sedatie. Hij vertelde het haar niet en dat vond ik vreemd. Nienke lag gewoon in bed en had geen pijn. Het was surrealistisch.
‘Ik heb toen emotioneel afscheid genomen, ik zei: “Liefste Nienke, je zal zo meteen een spuitje krijgen en je zal in slaap vallen. Ze zei opnieuw: maar lieveke toch, ik

●●●
Lees verder blz. 26